

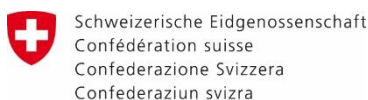

Ky model Rregulloreje për Parandalimin dhe Kontrollin e Infeksioneve është hartuar në vijim të një serie trajnimesh dhe sesionesh mbështetëse për ekipet e cilësisë së 8 qendrave shëndetësore për hartimin e dokumentave rregullatorë në përgjigje të kërkesave të standardeve bazike për akreditimin e QSH-ve.

Trajnimet, sesionet mbështetëse dhe hartimi i këtij dokumenti janë mundësuar me mbështetjen teknike të Projektit Shëndet për të Gjithë (Health for All Project-HAP) të Agjencisë Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC). Mendimet dhe opinionet e shprehura në këtë document nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht opinionin zyrtar të SDC dhe HAP.

Një projekt i Agjencisë Zvicerane
për Zhvillim dhe Bashkëpunim SDC

Zbatuar nga:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Ambasada e Zvicrës në Shqipëri

Swiss TPH

Swiss Tropical and Public Health Institute

QËNDRA SHËNDETËSORE

L..... Rr..... {...} Shqipëri , Tel:+355 e-mail -

Nr. _____ Prot. _____

....., më _____ 2020

Lënda: Rregullore për kontrollin e infeksioneve në Qendrën Shëndetësore

Qëllimi

Qendra Shëndetësore me Rregulloren e Kontrollit të Infeksioneve synon krijimin e kushteve të sigurta dhe të përshtatshme në ambientet e brendshme dhe të jashtme të saj në përputhje me kërkesat e standartit E4 “Kontrolli i Infeksionit” (Standardi bazik për akreditimin e QSH-së) për ofrimin e një shërbimi shëndetësor të sigurtë për pacientin dhe stafin.

Burime për përhapjen e infeksionit në QSH:

- Mos larja e duarve para dhe pas çdo manipulimi me ujë dhe sapun
- Mos larja e duarve para dhe pas vizitës së çdo pacienti
- Mos respektimi i rregullave të asepsisë gjatë manipulimeve infermiere.
- Mos përdorimi i mjeteve mbrojtëse sipas rastit maska, doreza dhe dezinfektantë.
- Mungesa e pastrimit dhe dezinfektimit të pajisjeve kritike dhe më pak kritike
- Mbajtja e bizhuterive në duar gjatë procesit të punës.
- Përdorimi i materialeve të pasterilizuara.
- Mbajtja e veshjeve të ndotura dhe /ose të papërshtatshme
- Grumbullimi i një numri të madh pacientësh që presin në korridor, sidomos në rast periodhe virozash respiratore
- Mos eliminimi dhe mos grumbullimi si duhet i mjeteve të mrehta brenda QSH-së.
- Mos eliminimi dhe mos grumbullimi si duhet i mbetjeve të kontaminuara brenda QSH-së.
- Sjellje individuale që favorizojnë përhapjen e infeksioneve respiratore
- Mosraportimi i dëmtimeve nga mjetet e mprehta
- Praktika, sjellje nga pacientët dhe/ose personeli që nuk përmenden këtu, por që mund të lidhen me përhapjen e infeksioneve në situata epidemiologjike të veçanta

Masat për parandalimin e infeksionit

- Njohja dhe zbatimi nga i gjithë stafi i procedurës për "Higjenën e duarve" (Anexi 1)
- Njohja dhe zbatimi nga i gjithë stafi i procedurës për "Përdorimin e mjeteve mbrojtëse personale" (Anexi 2)
- Njohja dhe zbatimi nga i gjithë stafi i procedurës për "Injeksione të sigurta" (Anexi3)
- Njohja dhe zbatimi nga i gjithë stafi i procedurës për "Grumbullimin e mbetjeve spitalore"(Anexi 4)
- Njohja dhe zbatimi nga i gjithë stafi i manualit për "Sterilizimin e sigurtë" (Manuali i përdorimit të autoklavës).
- Njohja dhe zbatimi nga i gjithë stafi i procedurës për "Pastrimin dhe dezinfektimin e ambjenteve dhe pajisjeve" (Aneksi 5)
- Njohja e protokollit të masave në rast dëmtimesh nga mjetet e mprehta (Aneksi 6, Aneksi 7)
- Njohja dhe zbatimi nga i gjithë stafi i Rregullores *Date 01/11/2019, Nr Prot.282/1* për "Larjen e përparësive dhe materialeve të buta "
- Në zbatim të *Ligjit Nr.15/2016* "Për parandalimin dhe luftimin e infeksioneve dhe sëmundjeve infektive" çdo personel i ri i sapo punësuar në QSH duhet të paraqesë tek Drejtori "Vërtetimin e vaksinimit". Drejtori i QSH-së në bashkëpunim me Nd.Epidemiologun analizojnë imunizimin e personelit të ri duke e krahasuar me Programin Kombëtar të Vaksinimit dhe sipas rastit marrin masat përkatëse.
- Furnizimi në vazhdimësi në nivel individ i mjetet/pajisjet e nevojshme që mundësojnë zbatimin e masave të sipërpërmendura
- Plotësimi dhe raportimi i sëmundjeve ngjitëse që dyshohen/diagnostikohen në QSH duke plotësuar formularin përkatës (Aneksi 8) sipas Rregullores/Urdhrit nr....datë.....për deklarimin e Sëmundjeve ngjitëse në KSHP.
- Ndërmarrja dhe zbatimi edhe i masave të tjera të cilat nuk përmenden në këtë rregullore, por që vendosen dhe kushtëzohen për zbatim nga MSHMS-ja në rast situatash emergjence shëndetësore dhe që lidhen me parandalimin dhe kontrollin e infeksioneve në QSH.

Përgjegjësi për parandalimin dhe kontrollin e infeksioneve

Koordinatori i cilësisë në bashkëpunim me Kryinfermieren:

- Hartojnë dhe përditësojnë procedurat që lidhen me kontrollin e infeksionit të cilat i miraton Drejtori i QSH-së.
- Bënë njohjen e dokumentuar të procedurave që lidhen me kontrollin e infeksionit nga i gjithë personeli i përfshirë në zbatimin e tyre.

Ekipi i cilësisë:

- Përgatit dhe paraqet për miratim Drejtorit 2 herë në vit planin e monitorimit të zbatimit të masave të kontrollit të infeksionit në QSH.
- Propozon veprime shtesë (psh të lidhura me përdorimin e sigurtë të pajisjeve të reja, ose që kushtëzohen nga situata epidemiologjike), lidhur me kontrollin e infeksionit.
- Propozon çdo vit Drejtorit planin për trajnime të personelit Mjek dhe Infermier lidhur me zbatimin e Rregullores së Kontrollit të Infeksionit.

Kryeinfurmjerja:

- Ndjek në mënyrë sistematike zbatimin nga infurmjeret të procedurave për parandalimin dhe kontrollin e infeksionit.
- Mundëson njohjen për zbatim të kësaj rregulloreje nga infurmjeret që fillojnë punë në QSH Patos
- Propozon koordinatorit të cilësisë nevojat për trajnime të personelit infurmieror lidhur me zbatimin e Rregullores së Kontrollit të Infeksionit.
- Vlerëson dhe planifikon nevojat për lëndët larëse, dizinfektuese dhe për mjetet mbrojtëse personale për personelin dhe ia paraqet Drejtorit çdo muaj.

Drejtori:

- Miraton 2 herë në vit planin e monitorimit të zbatimit të masave të kontrollit të infeksionit
- Miraton planin për trajnime të personelit Mjek dhe Infurmier lidhur me zbatimin e Rregullores së Kontrollit të Infeksionit të propozuar nga Koordinatori i Cilësisë.
- Mundëson sigurimin e materialeve të planifikuara nga Kryeinfurmieria për lëndët larëse, dizinfektuese dhe mjetet mbrojtëse personale për personelin e QSH-së.
- Drejtori shqyrton dhe miraton veprime shtese (psh të lidhura me përdorimin e sigurtë të pajisjeve të reja, ose që kushtëzohen nga situata epidemiologjike), lidhur me kontrollin e infeksionit sipas propozimit të Koordinatorit të cilësisë .
- Komunikon dhe bashkëpunon me institucionet e tjera shëndetësore lidhur me çështjet e kontrollit të infeksionit në QSH.
- I komunikon stafit të QSH-së ndërmarrjen dhe zbatimin edhe të masave të tjera të cilat nuk përmenden në këtë rregullore, por që vendosen dhe kushtëzohen për zbatim nga MSHMS në rast situatë emergjence shëndetësore që lidhen me parandalimin dhe kontrollin e infeksionit.

Ekonomisti:

- Të mbajë regjistrin për largimin e mbetjeve spitalore.
- Të realizojë në kohë blerjen e materialeve të planifikuara për higjienën e ambjentit, të pajisjeve të qendrës dhe sigurinë e personelit në QSH, 1 herë në vit, ose më shpesh në përgjigje të emergjencave që mund të prodhojnë situata të veçanta epidemiologjike.

Roli i stafit të QSH-së

Pas njohjes, zbatimi i Masave për parandalimin e infeksionit që parashikon Rregullorja për kontrollin e infeksionit në Qendrën Shëndetësore

MONITORIMI

Monitorimi i zbatimit të rregullores për kontrollin e infeksionit në QSH realizohet:

1. në mënyrë të vazhdueshme nga kryeinfermjerja në kuadrin e detyrave të saj “për mbikqyrjen e rregullit dhe higjenës në QSH, përfshirë dhe ambulancat” dhe “ndjekjen e zbatimit të rregullores për kontrollin e infeksionit nga ana e të gjitha infermjereve të QSH Patos”. Gjetjet dhe masat për përmirësim të dokumentuara ndahen në mënyrë individuale, takim me infermjeret, në mbledhjen e mëngjesit dhe me gjithë stafin sipas rastit.

2. në bazë ditore me fokus të mirëpërcaktuar gjatë periudhave që kushtëzohen nga situata epidemiologjike të veçanta. Gjetjet dhe masat për përmirësim të dokumentuara ndahen në mënyrë individuale, takim me infermjeret, në mbledhjen e mëngjesit dhe me gjithë stafin sipas rastit.

2. i planifikuar 2 herë në vit, sipas mjetit të mëposhtëm:

MJETI PËR MONITORIMIN E ZBATIMIT TË RREGULLORES PËR KONTROLLIN E INFEKSIONIT

Personi që monitorohet: _____

Pozicioni i punës: _____

Zbatimi i masave për parandalimin e infeksionit	Pajtueshmeria			Mangesi konstatuara	te	Rekomandime
	Po	Jo	Nuk përdoret			
Procedura për higjenen e duarve						
Procedura për përdorimin e mjeteve mbrojtëse personale						
Procedura për injeksione të sigurta						
Procedura e eliminimit dhe grumbullimit të mjeteve mprehëse						
Trajtimi i mbetjeve spitalore (vendi i prodhimit, vendi i ruajtjes në QSH dhe largimi prej saj)						
Pastrimi dhe dezinfektimi i ambjentit						
Procedura e përdorimit të autoklavës						

Pas miratimit të planit të monitorimit nga Drejtori i QSH-së, monitorimi bëhet nga Koordinator i Cilësisë dhe Kryinfermiera nëpërmjet:

- Observimit direkt të zonave që inspektohen
 - Diskutim me stafin dhe pacientët
 - Kqyrje të dokumentacionit
- ❖ Mjetet për monitorimin e zbatimit të rregullores për kontrollin e infeksionit të plotësuar gjatë monitorimit ruhen në një dosje të veçantë nga Koordinator i cilësisë.
- ❖ Të dhënat e mjeteve të plotësuar analizohen në mënyrë anonime në një Raport më shkrim.
- ❖ Gjetjet e monitorimit dhe propozimi i masave për përmirësim ndahen me stafin në një takim, data dhe axhenda e të cilit miratohen nga Drejtori.

ANEKSI 1

PROCEDURA PËR "HIGJENËN E DUARVE"

Praktikimi i higjenës së duarve është një mënyrë e thjeshtë, por efektive për të parandaluar infeksionet.

Higjena e duarve i referohet :

- larjes me sapun (përfshirë dhe sapunin e lëngshëm) të thjeshtë
- anti-bakterial dhe ujë
- përdorimit të alkoolit për të dekontaminuar duart.

Higjena e duarve duhet të kryhet:

- Nëse duart duken të ndotura
- Nëse dyshoni që janë të ekspozuara ndaj organizmave sporogjene
- para dhe pas kontaktit me një pacient,
- menjëherë pas prekjes së gjakut, lëngjeve të trupit,
- lëkurës dhe mukozave të dëmtuara (qoftë edhe skuqje),
- sendeve të kontaminuara,
- menjëherë pas heqjes së dorezave,
- pasi prekni objektet dhe pajisjet mjekësore
- para ngrënies
- pasi përdorni tualetin, etj.

DEZINFEKTIMI I DUARVE me dizinfektant me bazë alkooli bëhet:

- Nëse duart nuk duken të ndotura
- Nëse nuk keni sapun & ujë
-

Pengesë për higjenën efektive të duarve janë:

1. bizhuteritë
2. manikyri i thonjve
3. thonjtë artificial
4. thonjtë e gjatë

Teknika e larjes së duarve jepet e ilustruar më poshtë.

TEKNIKA E LARJES SË DUARVE

Kohëzgjatja e tërë procedurës: 40-60 sekonda

0

Lagni duart me ujë;

1

Aplikoni sasi të mjaftueshme të sapunit për të mbuluar tërë sipërfaqen e duarve;

2

Fërkoni duart pëllëmbë me pëllëmbë;

3

Pëllëmba e djathtë mbi kurrizin e majtë me gërshetim të gishtërinjëve dhe anasjelltas;

4

Pëllëmbë me pëllëmbë me gishtërinj të gërshetuar;

5

Pjesa e pasme e gishtërinjve në pëllëmbën përballë, me gishtërinjtë e bashkuar;

6

Fërkim rrotullues i gishtit të madh të mbërthyer me pëllëmbën e djathtë dhe anasjelltas;

7

Fërkim rrotullues para, mbrapa me gishtërinj të mbërthyer të dorës së djathtë në pëllëmbën e majtë dhe anasjelltas;

8

Shpëlani duart me ujë;

9

Thajini duart mirë me një letër njëpërdorimshë;

10

Përdorni letrën për të mbyllur rubinetin;

11

Tani duart e juaja janë të sigurta.

ANEKSI 2

PROCEDURA PËR "PËRDORIMIN E MJETEVE MBROJTËSE PERSONALE"

Dorezat

Vishni doreza të pastra:

- gjithmonë kur prekni gjak, lëngje trupore, sekrecione, feçe, mukoza membranoze, ose lëkurë të dëmtuar.
- nëse kontaktet me gjak, lëngje trupore, sekrecione, feçe, mukoza membranoze, ose lëkurë të dëmtuar janë të mundshme.
- ndërroji midis detyrave dhe procedurave me të njëjtin pacient (pas kontaktit me materiale që mund të jenë të infektuara)
- Mos dilni me doreza veshur në korridor dhe mos prek dorezat e dyerve.
- Hiqini dorezat duke i kthyer ato nga brenda-jashtë dhe lajeni duart menjëherë, PËRPARA SE TË LARGOHENI NGA DHOMA.
- Vendosni dorezat e kontaminuara me lëngje trupore tek koshi për mbeturina të kontaminuara dhe dorezat jo të kontaminuara në koshin e zi për mbetje të zakonshme.

Veshja e dorezave të pastra

Për veshjen e dorezave të pastra nuk ka një teknik të veçantë por është e rëndësishme që pas veshjes të kontrollojmë nëse dorezat janë të dëmtuara ose jo, sepse mund të bëhen shkak për transmetimin e infeksioneve .

Teknika e heqjes së dorezave të kontaminuara (e ilustruar me figura më poshtë)

1. Kur dorezat janë ende të veshura, secila prej tyre duhet të prekë vetëm tjetrën dhe jo lëkurën apo pulsën e dorës.
2. Kapni një dorezë nën zonën e pulsit (si në foton më poshtë)
3. Hiqni dorezën në drejtim të dorës duke e kthyer pjesën interne të dorezës nga jashtë.
4. Mbani dorezën e hequr me dorën tjetër të veshur me dorezë.
5. Vendosni dy gishtat e dorës pa dorezë në brendësi të dorezës tjetër në lartësinë e pulsit.
6. Hiqni dorezën tjetër duke e kthyer dhe atë mbrapsht mbi dorë.
7. Hidhni dorezat në koshin e veçantë.
8. Lani duart

Pas heqjes së dorezave sipërfaqja e brendshme e dorezës tashmë ndodhet nga jashtë, kjo anë konsiderohet e "pastër".

TEKNIKA E HEQJES SË DOREZAVE TË KONTAMINUARA

Mbrojtja e fytyrës

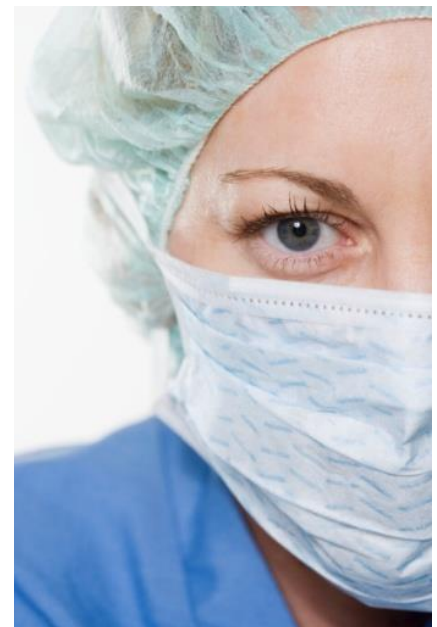
Mbrojtja e fytyrës bëhet për të mbrojtur membranat mukotike të syve, hundës & gojës gjatë procedurave që mund të përhapin spërkla ose të sprucojnë gjak, lëngje trupore, sekrecione dhe feçe.

Mbrojtja e fytyrës bëhet duke vendosur:

- ✓ Një maskë kirurgjikale dhe mbrojtëse për sytë (strehë për sytë, syze)
- ✓ Ose një mbrojtëse për fytyrën

Rregullat e vendosjes, mbajtjes, heqjes dhe hedhjes së maskës

- Përpara vendosjes së maskës pastro duart me një solucion dizinfektues për duar me bazë alkooli ose laji me ujë dhe sapun.

- Mbulo gojën dhe hundën me maskë dhe sigurohu që nuk ka hapësira midis fytyrës dhe maskës.
- Shmang prekjen e maskës gjatë mbajtjes së saj; nëse e prek, pastro duart me një solucion dizinfektues për duar me bazë alkooli ose laji me ujë dhe sapun.
- Zëvendëso maskën me një të re sapo ajo të laget dhe mos ripërdor makat një përdorimshe.
- Për të hequr maskën: hiqe atë nga mbrapa (mos prek pjesën e përparme të maskës); hidhe menjëherë në enën për mbetje të kontaminura me kapak; pastro duart me dizinfektant për duart me bazë alkooli ose laji me ujë dhe sapun.

KUJTESË

Maskat janë efektive vetëm kur mbajtja e tyre kombinohet me pastrim të shpeshtë të duarve me një solucion dizinfektues për duar me bazë alkooli ose lahen me ujë dhe sapun.

Rregullat e mbajtjes së uniformës në punë

Uniforma duhet të jetë e mbërthyer dhe të mos ekspozohen veshjet personale poshtë tyre, përfshirë golfat ose mëngët e gjata poshtë uniformës.

Shapkat duhet të jenë të mbyllura që të mos ekspozohen gishtat e këmbës.

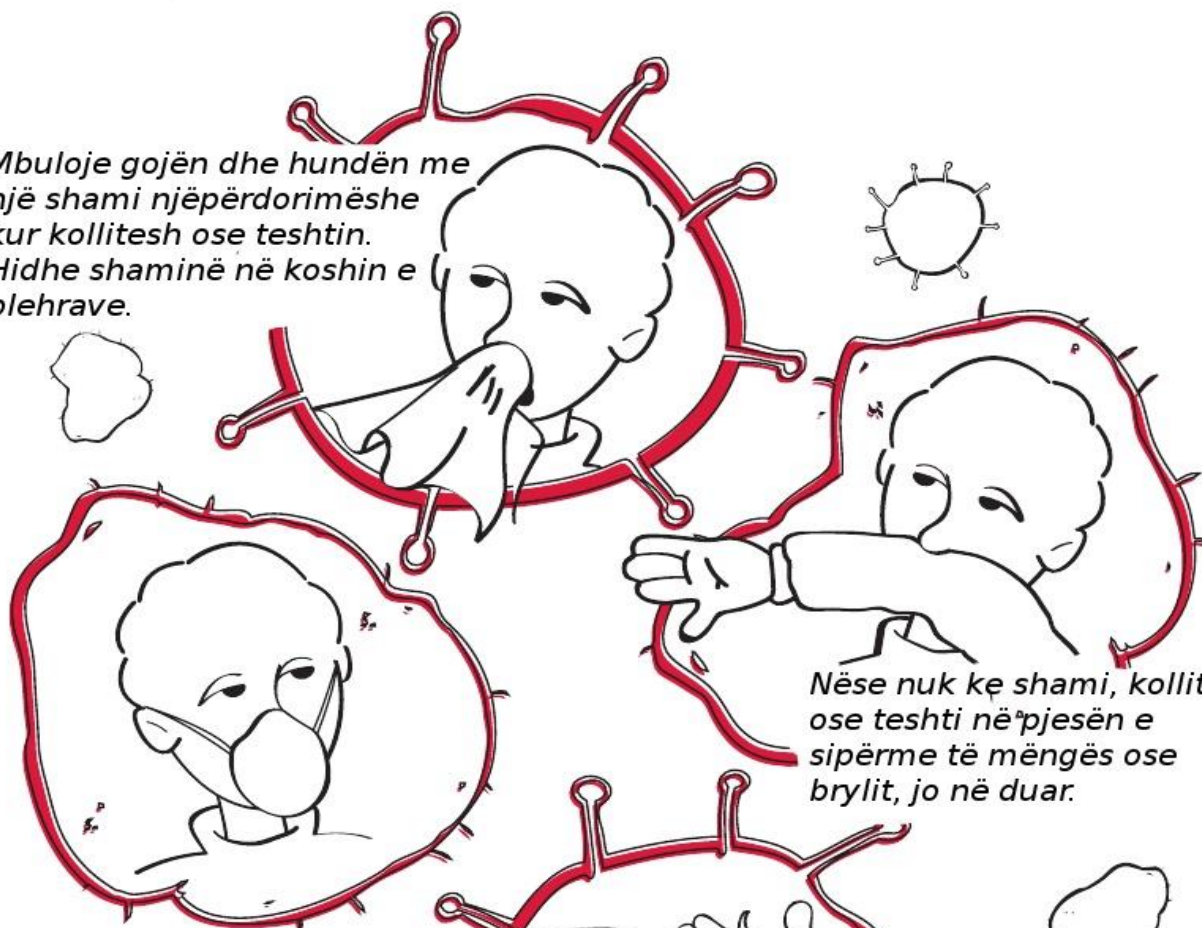
- ☉ Vishni një përparëse të veçantë që të mbroni lëkurën & të parandaloni ndotjen gjatë procedurave që përhapin spërkla gjaku, lëngje trupore, sekrecione, ose feçe.
- ☉ Sa më shpejt të jetë e mundur, hiqni përparsen e ndotur duke e kthyer nga brenda-jashtë, hidheni atë në koshin e duhur me mbetje të kontaminuara, dhe lani duart.

Etika e tështitjes dhe kollitjes për mos infektimin e të tjerëve (Ilustrimi me figura në vijim)

- ✓ Kur kolliteni dhe tështini mbuloni gojën & hundën me facoletat njëpërdorimshe ose nëse nuk keni me bërrylin tuaj.
- ✓ Mos lini facoletat e përdorura mbi tavolinën e punës ose poshtë tastierës së kompjuterit. Mbajini në xhepat tuaj ose hidhni në kosh
- ✓ Lani duart pas kontaktit me sekrecionet respiratore
- ✓ RRINI NË SHTËPI nëse jeni sëmurë! (me temperature deri 38°C ose më tepër dhe ndiheni që nuk mund të punoni)
- ✓ Sa të mundeni ndajeni pacientin me shenja të infeksionit respirator shpejt në një dhomë të vecantë dhe jo me persona të tjerë
- ✓ Vendosni facoleta & dezinfektues me bazë alkooli për duart në dispozicion që të mund t'i përdorin pacientët

Mbuloje Kollën

Mbuloje gojën dhe hundën me një shami njëpërdorimëshe kur kollitesh ose teshtin. Hidhe shaminë në koshin e plehrave.

Nëse nuk ke shami, kollitu ose teshti në pjesën e sipërme të mëngës ose brylit, jo në duar.

Mund të të kërkohet të vendosësh një maskë në fytyrë për të mbrojtur të tjerët

Laji shpesh duart me sapun dhe ujë të ngrohtë për 20 sekonda. Nëse nuk ka ujë dhe sapun, përdor dezinfektues me përmbajtje alkoli

CS208322

ANEKSI 3

PROCEDURA PËR "INJEKSIONE TË SIGURTA"

Kujtesë:

MOS BËNI MË SHUMË NË KURRIZ TË SIGURISË!

AGIA DHE SHIRINGA BASHKË ËSHTË NJË OBJEKT!

NJË AGE, NJË SHIRINGË, VETËM NJË HERË!

Agia dhe shiringa bashkë është një objekt një përdorimësh dhe nuk mund të përdoret për më shumë se një pacient ose të ripërdoret për të thithur ilaçin, psh solucion lidokaine ose vaksinat 10 dozeshe)

Pakësoni përdorimin e shisheve multi-dozë dhe përdorini vetëm për një pacient kur është e mundur

Rregulla për parandalimin e shpimeve me age dhe të dëmtimit nga instrumenta të mprehta

KURRE MOS RIVENDOSNI KAPAKUN ME TË DY DUART NË NJË AGE TË PËRDORUR!!

- ✓ Vendosni kapakun e ages me metodën lugë "scoop" vetëm me një dorë dhe pas vendosjes sigurojuni që kapaku është vendosur mirë me dorën tjetër, dhe në fund hidheni në "enën për mjetet e mprehta".
- ✓ Personeli duhet të mbulojë plagët, të çarat, shpimet e ndryshme që mund të ketë në trup, për të mbrojtur vetën gjatë kohës që është në punë.
- ✓ Mjetet prerëse një përdorimshe; aget bashkë me shiringën, lamat e xhamit etj hidhen tek kutitë për mjetet mrehta.
- ✓ Instrumentat shumë përdorimshe vendosen në enën e mbetjeve të kontaminuara

TEKNIKAT E INJEKSIONEVE

Teknika e thithjes së medikamentit nga flakoni.

- Hiq pjesën metalike të shishes.
- Pastro pjesën e gomës së ekspozuar me pambuk me solucion antiseptik.
- Mbush shiringën me ajër me të njëjtën sasi që ka medikamenti në flakon, pasi kjo e bën më të lehtë tërheqjen.
- Terhiq masën e dëshiruar të solucionit.
- Hiq ajrin nga shiringa.

Teknika e thithjes së medikamentit nga ampula

- Thyhet me dorë maja e ampulës në vizën që ajo ka.
- Me anën e një pambuku antiseptik pastrohet zona e sipërme e ampulës në pjesën që ajo është thyer.
- Fut agen në ampulë pa prekur pjesën anësore të saj dhe tërhiq medikamentin me shiringë.

Teknika e injektimit Intra-Muskul

- Lahen duart.
- Vishen dorezat.
- Dezinfekto zonën ku do të bëhet injektimi me pambuk me antiseptik.
- Dezinfektimi bëhet në mënyrë rrethore duke filluar nga pika ku do të bëhet injektimi.
- Fut agen pa hezitim me një kënd 90° në lidhje me lëkurën.
- Bëhet prova(Lesser).
- Injekto solucionin ngadalë, sidomos kur ai është në sasi të madhe. Kjo lejon përhapjen e solucionit në indet përreth.
- Hiq agen me shpejtësi, ndërkohë ushtro presion në zonën e injektimit me anën e një pambuku me antiseptik.
- Hiqen dorezat.
- Lahen duart.

Teknika e injektimit Intra-Venë

- Lahen duart.
- Vishen dorezat.
- Zgjidhet vendi i përshtatshëm për aplikim.
- Palpohet vena ku do bëhet injektimi.
- Vendoset zhguti 2-3 cm mbi vendin ku do bëhet aplikimi.
- Dezinfekto vendin e aplikimit në mënyrë rrethore duke filluar nga pika ku do të bëhet injektimi.
- Lejo të thahet lëkura.
- Fut agen në lëkurë me vrimën e ages lart, formo një kënd 30° në lidhje me lëkurën.
- Pas futjes në venë zgjidhet zhguti.
- Filllohet dhënia e infuzionit ose marrja e gjakut.
- Siguro agen me një leukoplast që të mos lëviz (në rastet e dhënies së infuzionit)
- Gjatë heqjes së ages ushtrojmë presion tek vendi i shpimit me anë të një pambuku të thatë.
- Hiqen dorezat.
- Lahen duart.

Teknika e injeksionit Sub-Kutan

- Lahen duart.
- Vishen dorezat.
- Zgjidhet vendi i përshtatshëm për bërjen e injeksionit.
- Dezinfektohet me antiseptik zona ku do bëhet injektimi.
- Mblidh lëkurën me gishta.
- Injekto agen në kënd 45° (ose 90° për obezët), si dhe në varësi të gjatësisë së ages.
- Lësho lëkurën.
- Bëhet prova(Lesser).
- Injekto ngadalë solucionin medikamentoz.
- Tërhiq agen me shpejtësi duke ushtruar presion mbi vendin e injektimit.
- Hiqen dorezat.
- Lahen duart.

KUJDES!

- ❖ Gjithmonë hidhni agen bashkë me shiringen në koshin e veçantë për mjetet e mrehta.
- ❖ Mjetet e përdorura për injeksione do të ndahen dhe do të hidhen në kosha të veçanta sipas procedurës së grumbullimit të mbetjeve.

Jeni gjithmonë të vëmendshëm kur:

- ✓ Po përdorni age, bisturi dhe instrumente të tjera të mprehta.
- ✓ Përdorni dorashka të trasha për pastrimin e instrumenteve të përdorur
- ✓ Po hidhni aget bashkë me shiringat e përdorura dhe mjetet e tjera të mprehta në kutitë për mjetet e mprehta.

ANEKSI 4

PROCEDURA PËR "GRUMBULLIMIN E MBETJEVE SPITALORE"

Vendet e prodhimit të mbetjeve spitalore në QSH Patos janë :

- Urgjenca
- Konsultori i fëmijës
- Konsultori i gruas dhe shëndetit riprodhues
- Laborarori
- Laboratori i Check-up-it

Personeli shëndetësor që punon në pozicionet e sipërpërmendura dhe sanitaret duhet të zbatojnë rregullat si më poshtë:

1. **Klasifikimi** i mbetjeve bëhet sipas tabelës së mëposhtme që jep sistemin e kodimit me ngjyra që duhet të zbatohet për të menaxhuar mbetjet në mënyrë efektive dhe të sigurtë

Tabela: Kodimi me ngjyra për të menaxhuar mbetjet spitalore në mënyrë efektive dhe të sigurtë

MBETJE TE ZAKONSHME	MBETJE INFEKTIVE SPITALORE		MBETJE TE MPREHTA
			
LETER KARTON PLASTIK PAKETIME QELQ TUBA SERUMESH (TE PASTER) QESE SOLUCIONI SALIN MBETJE USHQIMORE LULE PELENA PRODUKTE SANITARE	TAMPONE, FASHO, PAMBUK TE NDOTUR ME GJAK TAMPONE, FASHO TE NDOTUR ME LENGJE TRUPORE QESËT E GJAKUT PER TRANSFUZION SISTEMET E KATETEREVE PIESE TRUPI TE PADALLUESHME (TEVOGLA)/MOSTRA INDESH TUBA DHE FILTRA DIALIZE PELENA NGA PACIENTET E INFektUAR SHIRINGA TE NDOTURA ME GJAK TUBA TE NDOTUR ME GJAK AMPULA PLASTIKE TE NDOTURA ME GJAK DOREZA KIRURGJIKALE TE PERDORURA/MASKA/PERPARESE		AGE BISTURI QELQË TE THYERA AMPULA GJILPERA QEPJE PLAGE KAPSE PER PLAGEN INSTRUMENTA TE TJERE TE MPREHTE

2. **Ambalazhimi** i mbetjeve spitalore. Mbetjet duhet të vendosen në kontenierë që janë kundër rrjedhjeve, të papërshkueshëm ndaj lagështirës dhe të fortë për të parandaluar grisjen apo çarjen në kushte normale përdorimi.
3. **Sasia** e mbetjeve spitalore në kontenier. Kontenierët e mbetjeve spitalore nuk duhet të mbushen mbi vijën paralajmëruese që tregon ndërmjet 70% dhe 80% të vëllimit të tyre maksimal para mbylljes.
4. **Mbyllja e konteniereve** duhet të bëhet me kujdes për të siguruar që të mos mbetet asnjë mbetje spitalore në sipërfaqen e jashtme të kontenierëve. Qeset plastike duhet të mbyllen duke ia lidhur grykën në mënyrë të sigurtë për të parandaluar rrjedhjen.
5. **Magazini i mbetjeve spitalore** bëhet në ambientin që përdoret vetëm për magazinimin e mbetjeve spitalore, larg stafit dhe pacientëve që vijnë në QSH. Magazini i mbetjeve në këtë ambient bëhet për një periudhë 45 ditore ,në zbatim të kontratës me firmën e kontraktuar për evakuimin e mbetjeve.

ANEKSI 5

PROCEDURA PËR PASTRIMIN DHE DEZINFEKTIMIN E AMBJENTEVE DHE PAJISJEVE

Për pastrimin e sipërfaqeve të ambientit dhe të pajisjeve nga kontaminimi me gjak ose me lëngje trupore ndiqni hapat si më poshtë:

1.Vendosni dorashka

2.Pastroni kontaminimet e dukshme me lëngje trupore me letër duarsh, dhe hidhini ato në enën për mbetjet e kontaminuara

3.Dezinfektoni të gjithë zonën që mund të jetë kontaminuar me solucion klor 10%

4.Lëreni solucionin e klorit të qëndrojë në kontakt me zonën e kontaminuar për 3-5 minuta që të siguroheni që keni bërë dezinfektimin të plotë (idealisht është 10 minuta)

→Nje shishe me solucion klor 10% duhet të gjendet në çdo dhomë pacienti

Kujtesë: MENJEHERE Pastro dhe dezinfekto shumë mirë: Çdo sipërfaqe të ambientit që ka rënë në kontakt me gjak apo lëngje trupore

Sipërfaqet e domosdoshme për pastrim: për ditë dhe kur duken te ndotura

- ⊙ Tavolina pune,
- ⊙ peshore bebi,
- ⊙ lodrat
- ⊙ tavolina e ekzaminimit,
- ⊙ jastëkët,
- ⊙ karriget,
- ⊙ dritat e ekzaminimit
- ⊙ dysheme
- ⊙ dorezat e deres,
- ⊙ lavamanet,
- ⊙ perdet & grilat

Pastrimi dhe dezinfektimi i pajisjeve

Pajisjet kritike, pajisjet që bien në kontakt me lëngje trupore dhe gjak:

- ✓ Pastro, dezinfekto dhe sterilizo instrumentet dhe spekulumet vaginale pas çdo përdorimi

Pajisje më pak kritike, pajisje që kanë rënë në kontakt me membranat mukoze ose lëkurën e padëmtuar:

Pastro dhe dezinfekto shumë mirë

- ✓ Çdo pajisje të terapisë respiratore pas çdo përdorimi (nebulizatorët, matësit e frymënxjerrjes maksimale ose peak floë metter)
- ✓ Spekulumet e veshëve
- ✓ Termometrat që përdoren në rrugë orale

Pajisje jo kritike : Pastro dhe dezinfekto

- ✓ Stetoskopet kur janë pis dhe të paktën një herë në javë, dhe sa herë bie në kontakt me lëkurë të dëmtuar
- ✓ Manshetat e matjes së presionit të gjakut
- ✓ Termometrat (aksilare)
- ✓ Patericat dhe shkopinjte ndihmës
- ✓ Glukometrat,
- ✓ Pajisjen e nebulizatorit
- ✓ Pajisja e EKG-së

Dezinfektues për pajisjet kritike: Zeta 1 Ultra 10ml/1L uje

Dezinfektues për pajisjet me pak kritike: 1:10 Ace/uje (shishe spray në çdo dhomë)

Dezinfektues për artikuj jo-kritike: 1: 100 Ace/ ujë

ANEKSI 6

PROTOKOLLI I MASAVE NË RAST DËMTIMI NGA MJETET E MPREHTA OSE EKSPOZIMET ME GJAK DHE LËNGJE TRUPORE

KUJTESË:

- Gjithmonë RAPORTONI aksidentet nga shpimet me age ose ekspozimet me gjak dhe lëngje trupore duke plotësuar “**Formularin për raportimin e dëmtimit nga mjetet e mprehta ose ekspozimet me gjak dhe lëngje trupore**” Aneksi 7)
- Bëni të gjitha vaksinat siç kalendari i vaksinimit për punonjësit e kujdesit shëndetësor parashikon

Në rast se dëmtoheni nga mjete prerëse ose ekspozoheni me gjak dhe lëngje trupore

- ✓ Shtrydheni plagën që të nxjerrë gjak
- ✓ Shplajeni plagën me ujë të bollshëm ose me solucion NaCl
- ✓ Thajeni plagën.
- ✓ Në rast spërkatje në lëkurë, në sy ose në gojë, shpëlajeni zonën e kontaminuar menjëherë me ujë të rrjedhshëm ose solucion NaCl
- ✓ Kontrolloni gjendjen e pacientit për Hep B, C & HIV (shpjegoja pacientit dhe kërkoji leje për të bërë analizat e tij falas)
- ✓ Në varësi të përgjigjeve të pyetjeve të mësipërme kërkon ndihmën e mjekut.

ANEKSI 7

FORMULARI PËR RAPORTIMIN E DËMTIMIT NGA MJETET E MPREHTA OSE EKSPOZIMET ME GJAK DHE LËNGJE TRUPORE

Udhëzime:

Raportimi për **dëmtimin nga mjetet e mprehta ose ekspozimet me gjak dhe lëngje trupore** duhet shkruar **dhe firmosur** nga personi që i ka ndodhur dhe t'i dorëzohet kryeinfirmjeres dhe/ose direkt Drejtorit të QSH-së **jo më vonë se 24 orë** pas ndodhjes së ngjarjes.

Ky raport është thjesht një tregues paraprak i asaj çfarë ka ndodhur. Gjithsesi, është e nevojshme që ky raport të dorëzohet brenda 24-orëve pas ngjarjes në mënyrë që drejtori i qendrës shëndetësore të informohet dhe të mundësojë zbatimin e masave që jep protokolli i mësipërm.

Data e Incidentit: _____

Vendi i Incidentit: _____

Personat e Përfshirë në Incident: _____

Përshkruani se Çfarë Ndodhi:

Përshkruani përgjigjen e pacientit lidhur me pranimin për të vlerësuar gjendjen e tij për Hep B, C & HIV:

Çfarë është e Panjohur në këtë moment?

Personi që e plotësoi këtë Formular: _____

Data: _____

ANEKSI 8

DEKLARIMI I SËMUNDJEVE NGJITËSE

Nr.....i regjistrit

Mbiemri..... Emri.....

Datë lindja.....Seksi.....

Profesioni.....

Adresa.....

(Në rastin e HIV/AIDS dhe SST shënohet vetëm datëlindja dhe seksi)

Diagnoza.....

☐ Dyshime

☐ Vërtetuar

Rezultati i laboratorit

☐ Vdekur

Shenjat klinike kryesore

.....
.....
.....

Të dhënat epidemiologjike kryesore (data e fillimit të sëmundjes, vendi i infektimit, rruga e infektimit etj.).....
.....
.....

Institucioni (Spitali, ploklinikë, qendër shëndetësore, dispanser).....

Data e vizitës/...../.....

EMRI MBIEMRI I MJEKUT

Firma

.....

Tel:.....

Një kopje dërgohet në Shërbimin e Epidemiologjisë së Rrethit dhe kopja tjetër mbahet në institucionin që ka bërë deklarin